Н А В І Д С І Ч!

Орґан Місцевої Орґанізації Союзу Гетьманців Державників у Берліні

Ч. 7. Лютий - 1940. Редаґує Колєґія.

В О Г -

Г Е Т Ь М А Н -

У К Р А Ї Н А!

"Єдиною основою, на якій може відродитись Українська Нація і зорґанізунатись Українська Держава - є наша державно-національна традиція, звязана тісно з традицією Гетьманства".

В. Липинський.

"Де ви, сучасна старшино українська, що новітньою зброєю духа - пресою і книжкою - володіючи, силою свого духа нову віру українську творите? І яку нову думу вашу сучасний грамотний народ український прочитавши та діла ваші побачивши, з а с в о ю п р и й м е й з нею голови свої на боротьбу, на смерть за Україну понесе"?...

/З "Листів до Братів-Хліборобів/.

diasporiana.org.ua

В РІЧНИЦЮ ПОВСТАННЯ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО - 14 СІЧНЯ 1648 РОКУ

На початку 1648 р. вибухло на Україні повстання, орґанізоване реєстровим козацтвом під проводом чигиринського сотника Зіновія Хмельницького, прозваного пізніше в віршах київських бурсаків "Богданом"/Богом даним/ за перемоги над Польщею, за визволення Українського козацького народу з під "лядської - єгипетської неволі".

Це повстання Хмельницького мало величезний вплив на політичні відносини на цілім Сході Европи й залишило глибокий слід в житті України, Польщі, Московщини, започаткувавши в історії тих країн момент переломового значіння.

Доба діяльности Хмельницького, що одержала назву "Хмельниччина", має велику історичну літературу, яка дає зовсім різні оцінки доби й її головного героя. М. Костомарів, що написав окрему монографію - "Богдан Хмельницький" - дав опис великого народнього руху й його героя, та не дав аналізи подій. П. Куліш, що був скорше під впливом польської історіографії, вважав козаччину за негативне явище в нашій історії та старався представити Хмельницького, як "руйника", що надаремне залив Україну кровю й знищив у ній діло европейської цивілізації".

Русофільські кола й російська історіографія підкреслювали постійно ролю Хмельницького, як "воссоединителя" Русі, основоположника російської імперії. Це не сприяло популярности Хмельницького серед українського громадянства.

Лише при кінці XIX ст. з нагоди 250 ліття повстання Хмельницького віджив у науці інтерес до його доби й звернено увагу на позитивні сторони діяльности "козацького батька". Початок поклав М. Грушевський розвідкою "Хмельницький і Хмельниччина" /1898/, потім С. Томашівський і другі.

В 1912 р. появилась монографія Вячеслава Липинського про Станислава Михайла Кричевського й його участь української шляхти в повстанні Хмельницького. "Липинський, - пише проф. Д. Дорошенко в "Нарисі історії України", дав загальний огляд політики Хмельницького, зясував послідовно її етапи від козацького автономізму до будови самостійної Української Держави, яскраво підкреслюючи її державницькі змагання. На основі величезного досліджено ним, архівного матеріялу, він зясував визначну участь у державному будівництві Хмельницького української шляхти, з якої вийшли майже всі його важніші співробітники. Звертаючи увагу на творчі, конструктивні моменти в діяльности Хмельницького, Липинський вияснив увесь розмах міжнародньої політики й широчінь його політичних плянів. У студіях Липинського сама постать Гетьмана явилася зовсім у новому світлі: замісць творця нещасливої унії з Москвою, Липинський дав образ могутнього орґанізатора української держави, великого політика й патріота..."

Після княжих часів аж до наших днів Б. Хмельницький був найвизначнішою постаттю в цілій українській історії. Хто ж був цей великий син Української Землі, яке українське середовище подарувало Україні цей великий і многогранний талант, виховало його залізну волю, і влило в нього таку кольосальну енерґію і наділило таким глибоким і широким політично-державницьким змислом?

Хмельницький походив з дрібної української шляхти. Його батько - Михайло Хмельницький - служив за польської влади підстаростою в Чигирині. За свою службу дістав він від старости Даниловича маєток - хутір Суботів, біля Чигирина.

Зіновій-Богдан Хмельницький вчився в єзуїтській колеґії в Яро-

славі,в Галичині.Потім став служити в реєстровім козацтві,або вживаючи сучасних термінів,в кадровім козацькім війську.Це середовище й зформувало велику постать Хмельницького.

Разом з батьком брав Б.Хмельницький участь в польській війні проти турків 1620 р.Під Цицорою поль.військо було знищене турками. Михайло Хмельницький наложив головою,а Зіновій дістався в полон. Молодий Хмельницький не залишився прикованим до Галери невільником, а вивчив турецьку й татарську мови й зумів навязати такі персональні звязки з мусулманським світом,які потім ціле життя використував для своєї політики.

Після повороту з полону,служить Хмельницький дальше в реєстрових козаках при Польщі,та приймає участь в різних військових виправах.

В 1637 р.займає він посаду військового писаря,що відповідає становищу сучасного начальника штабу.

В козацькім повстанні 1637-38 рр.Богдан,не був скомпромітований перед поль.владою.Після приборкання повстання 1638 р.призначає його польська влада чигиринським сотником.На цій посаді й залишився він десять років аж до самого повстання.

Поруч зі службою Хмельницький старанно розбудовує господарство в своєму маєткові,в Суботові.

1646 року чигиринський староста Чаплинський з озброєною ватагою в неприсутности Хмельницького,нападає на його хутір Суботів,забиває малолітнього сина, забирає жінку й ввесь маєток.

Ограбований з маєтку й родини, не знайшовши оборони своїх прав у Варшаві,загрожений провокаціями й доносами своїх і чужих, тікає Хмельницький з Черкаської вязниці при кінці 1647 р. на Запоріжжя та починає гуртувати біля себе таких як і сам він - покривджених та готових шаблею боронити свойого права на життя.

14 січня 1648 р./ст.ст./ на бік Хмельницького переходить ціла залога реєстровців корсунського полку,що мала чатувати і глядіти за порядком на Запоріжжі,а козацька Рада проголошує Зіновія Хмельницького Гетьманом Війська Запоріжського.

Хмельницький орґанізує козацькі сили,заручається обіцянкою Кримського хана допомогти проти Польщі,розсилає довірених людей по цілій Україні,закликаючи реєстрове козацтво й селянство до боротьби з Польщею.

Польське правительство,довідавшися про події на Запоріжжі,висилає проти Хмельницького своє військо під командою двох "польних" гетьманів - Потоцького й Калиновського.В авангарді йшов молодий Потоцький з 2.000 реєстрових козаків і 6.000 поляків.

29 квітня 1648 р.недалеко Запоріжжя,біля балки Жовті Води,несподіваним нападом Хмельницький нищить польський авангард після того,як відділ реєстрових козаків перейшов на бік Хмельницького.

Почувши про знищення авангарду і перехід реєстрових козаків до повстанців,головні поль.сили почали відворот на захід.26.травня біля Корсуня Хмельницький наздоганяє головні сили поляків,громить їх до щенту,забирає в полон рештки,в тім числі й обох польних гетьманів, яких віддає татарам на ясир.

Шлях на Варшаву відчинений,але Хмельницький не може йти дальше, бо Україна - це бушуюче море анархії.Хмельницький береться за орґанізацію своєї держави й війська.Його орґанізаторська праця йде з таким же успіхом,як і бойова акція.Вже в вересні того ж року він має до сто тисяч війська.13 вересня 1648 р.на межі Волині й Поділля,біля села Пиляви,Хмельницький оточує нову стотисячну поль.армію. Він посилає Кривоноса з кіннотою обійти поляків ззаду. Перший день бою приніс великі страти для польської кінноти.В ночі Хмельницький наказав козакам кричати "аллах,аллах"/татарський клич/ та зробити великий шум.В польськім таборі подумали,що надійшла Хмельницькому татарська допомога.Серед поляків счинилась страшна паніка.Все почало

тікати.На ранок величезний табор і обози зі всіми гарматами попали в руки козаків.Здобич Хмельницького складали 80 гармат,десятки тисяч возів всякого добра й відкритий шлях на Варшаву.Та Хмельницький не йде на Варшаву,а облягає Львів.По короткій облозі бере контрибуцію /200 тисяч золотих і на пів мільйона краму/,залишає Львів і йде з головними силами до Замостя.Звідси він,загрожуючи Варшаві,примушує сойм вибрати на короля Яна-Казимира,з котрим і робить мирову умову.

Умови цього миру такі: Україна залишається при Польщі,одержує широку автономію,реєстр козаків збільшується до 12 тисяч,амнестія для всіх учасників повстання,селянство мусить вернутися до праці й підданства панам.

Обидві сторони ставляться до цієї умови,як до коротко-тривалого перемиря та приготовляються до дальшої боротьби.Вже в липні 1649 р. союзні українсько-татарські сили зустрічаються з польськими під Зборовом на Волині.На чолі татарських сил стояв сам кримський хан Іслям-Гірей.Коли бій приняв дуже невигідний для поляків оборот і загрожував новим повним знищенням польських сил,польському канцлерові Осолінському вдалося навязати контакт з Іслям-Гіреєм і щедрими подарунками, а ще більш щедрими обіцянками схилити його до миру.Під загрозою мати проти себе татар в союзі з поляками,Хмельницький змушений був заключити з поляками нову мирову угоду.Ця угода забезпечувала права православній вірі нарівні з католицькою;унія на Україні,як і єзуїти не допускалися; реєстр козаків підвищувався до 40 тисяч,селянство,що надіялось участю в повстанні здобути собі свободу,мусіло залишитися в підданстві панам.Правда,на ділі останнього пункту Хмельницький не спішив реалізувати.

І Зборівський мир не давав підстав для тривкого миру.Обидві сторони готувалися до дальшої боротьби. Одначе перемога Хмельницького мала величезний відгук не тільки на Україні, а і поза її межами. Україна ставала міжнароднім чинником.Зі всіх боків напливали до Хмельницького дипльоматичні місії і посланці: молдавський і волоський господарі,семигородський князь,турецький султан ітд.Снувалися різні політичні пляни,робилися заходи до втягнення молодої козацької держави в різні політичні комбінації.

1651 року війна з Польщею відновилася.В серпні польська армія стрінулася з українсько-татарською коло м.Берестечка на Волині.Числом українсько-татарська армія переважала,але частину її складали недисципліновані й нестійкі повстанчі селянські відділи.Поляки мали по своїм боці до 20 тисяч німців і значну перевагу в артилерії.На початку бою польська артилерія скупчила вогонь на дільниці,занятій татарами.Татари не видержали,почали тікати й оголили лівий флянк козаків.Хмельницький в надії особистим впливом вдержати татар від дезерції, передав кермування козацькими силами Іванові Богунові,а сам кинувся навздогін татар.Татари не завернули. Тоді Хмельницький кинувся на Україну збирати нові сили.Тимчасом Богун отаборився і відбивав протягом 10-ти днів польські атаки,а потім почав в ночі обережно виводити своє військо до відступу.Він вже встиг непомітно для поляків вивести кінноту,коли серед повстанчих селянських загонів і обозників счинилася паніка й шум.Це звернуло увагу поляків і ті вдарили з усіх сил на табор.Згинуло до 30 тисяч - переважно з селянських загонів і обозної обслуги.Козацькі частини зі значними втратами відступили.Польсько-литовські сили пішли на Україну.Вже в вересні Хмельницький з новими силами й злучившись з виведеними зпід Берестя частинами Богуна,став проти поляків під Білою Церквою,готовий до бою. Наближалася зима й взагалі обставини не віщували полякам легкої перемоги.Польське командування почало з Хмельницьким переговори за посередництвом київського воєводи Адама Кисіля.Переговори закінчилися Білоцерковським трактатом,що був погіршеним виданням Зборівського трактату.

Було ясно,що повторення старого пляну боротьби,не помогло дати

тривких наслідків, рішучої перемоги над Польщею. Союз з мусульманським світом, що обезпечив блискучі висліди перших кроків Хмельниччини, при всіх його відємних сторонах у тих міжнародніх обставинах, був необхідний для України. Хоч після кожної виправи козацько-татарського війська проти Польщі, татарські загони при повороті в Польщі, розсипалися по Україні, нищили, грабували й забирали народ в неволю, то одначе ясно, що коли б Хмельницький не мав при виправах на Польщу татар із собою, то татари нападали б і нищили б ще більше українські землі, полишені реєстровим козацтвом і Запоріжжям без оборони. Бо кожна виправа проти Польщі вимагала повного напруження всіх військових українських сил і ресурсів. А ще більше небезпечним було те, що татари, коли б не воювали по боці Хмельницького проти поляків, то цілком певно воювали б по боці поляків проти Хмельницького, що було б рівнозначним повній катастрофі для козаків. Інтерес мусулманського світу полягав очевидно в тому, щоби ослаблювати обидві сторони /українську й польську/. Заслуга геніяльної політики Хмельницького була в тім, що татари виступали по його боці, а не по боці Польщі. Ведучи політику ослаблення небезпечних сусідів, Крим і Висока Порта хотіли використати сили Хмельницького для ослаблення Москви. Та Хмельницький на це піти не міг. Після Зборова й Берестечка Хмельницький не міг не бачити, що за допомогою татар і турків унешкідливити Польщу, ослабити її до неможливости загрожування Україні новою експанзією - було неможливе, бо татари й турки цього не хотіли. Тому Хмельницький виступити проти Москви не міг. Всі його зусилля і політика направлені були на те, щоби не одриваючись від татар, підготовляти Москву до розриву и боротьби з Польщею.

Мабуть головно для того, щоби відтягти увагу татар у другий бік, Хмельницький починає снувати нові балканські пляни. Він втягає татар у війну проти Молдавії. Дальше вже родиться плян обєднати під протекторатом України всі сусідуючі балканські князівства, - посадити Гетьманича Тиміша на молдавський трон, а для молдавського господаря Лупули вистаратися князівство семигородське. В тих цілях Тиміш жениться з донькою молдавського господаря Лупули. Але смерть Гетьманича, раненого гарматним стрілом при облозі Сучави та спротив цім плянам Семигороду й Валахії, перекреслюють балканську політику Гетьмана. Крах балканської політики Хмельницького й загальне виснаження краю, як пише проф. Д. Дорошенко, головним чином примусили його шукати опори в Москві. Так дійшло до Переяславського трактату України з Москвою 1654 року. Україна злучилась з Москвою, як окрема держава з державою на основі персональної унії. Та дійсність перекреслила більшу частину пунктів цього трактату, хоч трактат той в цілости й залишився невикресленим в основних законах російської імперії аж до останньої революції 1917 року. Але в житті не рішають паперові трактати, а реальне співвідношення сил. Україна не була в силі оборонити своєї державности, тому й попала в цілковиту залежність від Москви.

Цей історичний факт мусить стати для нас наукою і мусимо тямити, що національні здобутки будемо мати такі, які відповідатимуть підсумкові наших духових і фізичних сил.

ПЕРША РІЧНИЦЯ ІСНУВАННЯ МІСЦЕВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ СГД У БЕРЛІНІ

День 12 лютого 1939 року - це дата заснування Місцевої Організації Союзу Гетьманців Державників у Берліні.

Маленький гурток визнавців Гетьманської Ідеї, - бо залецви сім чоловік - започаткував свою працю на терені української еміграції в Берліні з повною посвятою і енергією в імя розбудження серед українства прадідівської Ідеї, як передумови відбудування Української Держави.

Початки праці не були легкі серед тодішніх обставин. Приходилось поборювати богато труднощів, а головно ті перепони, що ставили їх таки свої - рідні - вороги, для яких служба стороннім силам важніша, як служба Україні й інтересам Українського народу.

Одначе рік жертвенної праці не пішов надаремне. Підсумки цілорічної праці МО виказують великі досягнення в кожному поставленому собі завданні

Почавши своє існування з 7-ох членів-основоположників наша Орґанізація з кожним днем збільшує число карних, здисциплінованих і відданих Пробоєвиків Гетьманського Руху до дальшої праці й затяжної боротьби за розріст і силу українського державницького Руху.

На протязі минулого року відбувалися регулярні засідання Управи МО й було 16 ширших сходин Членства з доклацами на різні теми, як "Карпатська Україна та її соціяльна й політична проблєма", "ОУН і націоналізм", "Націоналізм на СУЗ", "Перспективи української державности", "Сучасне положення і завдання україньскої еміґрації" ітп.

Улаштувала МО свято Відновлення Гетьманської Держави на Україні - 29 Квітня 1918 року. Взяла участь МО в Службі Божій та Панахиді над могилою Державного Секретаря Військових Справ ЗУНР, полк. Д. Вітовського та його адютанта чет. Чучмана, де й зложив Начальник на могилі траґічно Погибших вінок. Як також дуже величаво відсвятковано при участі ЯВПГетьмана й Гетьманської Родини Роковини Листопадового Зриву на ЗУЗ 1918 року.

Старанням Управи й зусиллями Членів і Симпатиків наших появився власний Орґан МО "На Відсіч", що до тепер появлявся кожного місяця в числі 650 примірників, а з виходом 7-го числа - 1000 примірників.

Провадилось Управою на протязі року широке листування.

Між Членством МО заряджено збірку на поміч Збігцям зі ЗУЗ, з якої передано 31- РМ на руки Пралата Дра П. Вергуна, а решту, в сумі 31- РМ, як допомогу на поручення о. Пралата, збігцеві зі ЗУЗ.

Розвиток Орґанізації помічувалося також зі зросту членських вкладок та пожертв на Орґанізаційний Фонд.

За перше чвертьріччя сума членських вкладок збільшилася потрійно. То саме помічувалося і зі зросту пожертв на Орґанізаційний Фонд.

Одначе по провірці цілорічної праці ані Управа, ані Члени МО не можуть сказати, що все й докладно виконано. Навпаки - в богатьох випадках ізза ускладнення сучасного положення ще богато остає до зреалізування кожного дня нових завдань, які муситься виконати, бо цього вимагає цілість добра Україньскої справи.

Тому взиваємо всіх наших Членів і Симпатиків Гетьманської Ідеї - прийти на зустріч кожному закликові Орґанізації.

Вимагаємо від кожного нашого Члена жертвенности й активности на місцях для поширення в масах Гетьманської Ідеї і закріплення позицій Гетьманського Руху. А перешкоди, які кидають нам таки люди українського походження, але пережерті вже еміґрантською буденщиною, - хай додадуть ще більше запалу до праці, витривалости й віри в неминучу й скору перемогу Української Правди.

З кличем - З Богом у серці, з вірою у в е л и ч д і л Гетьмана Павла й з шаблею в руці - стаємо в другому році наших змагань за могутність і розріст Гетьманського Руху.

Берлін, 12.лютого - 1940. УПРАВА МО СГД.

В нашій домівці, при Нолєндорфпляц ч. 6 відбуваються кожної неділі проби співу для підготовки Шевченківського Концерту. Співає мішаний хор під дириґентурою Інж. Андрія Швеця.

Всіх співучих проситься взяти участь.

З технічних причин "НА ВІДСІЧ" появляється з опівненням.

За що перепрошуємо дуже наших Читачів.

РІЧНІ СХОДИНИ МО СГД У БЕРЛІНІ

Дня 17.II.цр.відбулися в год.20.30 в домівці Гетьманської Централі при Нолєндорфпляц 6 Святочні Сходини МО СГД.

Сходини звеличали своєю присутністю ЙС ЯВПГетьман і ІІ ЯВПГетьманова,які дуже цікавляться працею найменшої клітини Руху.

По привітанні Достойних Гостей окликом "Слава Гетьманові" Сходини зачалися відспіванням "Не пора, не пора"... Після цього,на заклик начальника МО Присутні однохвилинною мовчанкою вшанували Память померших Друзів по Орґанізації СГД - С. Черкасенка й сот.Української Армії,інж. П.Івахненка.

Начальник МО,привітавши ЙС ЯВПГетьмана та ІЇ ЯВПГетьманову,Начальника Орґ.Відділу при Гетьманській Управі,полк.В.Мурашка,що під цю пору обїздить осередки нашої еміґрації на терені Нім.впливів,Гостя з МО СГД у Райхенберґу й всіх Членів МО,виголосив довгу промову на тему цілорічної праці й вирішених постанов у біжучому році.

У відповідь на це,промовляв ЯВПГетьман,закликаючи Членство до дальшої витривалої праці,щоби вкоротити терпіння Українського народу та прискорити цей день,коли Україна стане вільною,від нікого незалежною державою.

Дальше забрав слово член МО М.Шаповал,що обширно начеркнув ситуацію на міжнародній арені,навязуючи до неї укр.справу.

Після промов,присутні за чаєм і вечерою,що приготовила Членкиня МО, інж.К.Мурашкова,обговорювали всі пекучі питання,звязані з орґанізаційною працею.

Пізним вечором Члени прощали ЯВПГетьмана й ЯВПГетьманову,дякуючи за їхню ласкаву участь у відсвяткуванні Річниці МО СГД разом із Членами.

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДА В БУКАРЕШТІ

Як у богатьох країнах,так і в Румунії,серед української еміґрації, помічається останніми часами певні зрушення в бік оздоровлення громадських відносин.

В 1929 р.заложена була тут "Українська Громада",якої девізом було обєднати цілу українську еміґрацію на засадах безпартійности.Ця добра Ідея не могла бути переведена в життя,бо польонофіли за всяку ціну хотіли використати Укр.Громаду для своїх політичних цілей.Тому значна частина української еміґрації залишилася поза рямками Укр.Громади,в тім числі й Гетьманці,репрезентовані міцно збитою і однодушною ґрупою хліборобів-полтавців.Через таку працю керівних орґанів Громада не розвивалася,а останніми часами зовсім стала завмирати.Ненормальність такого положення стала зрозумілою для останнього проводу Громади,який розпочав з Гетьманцями переговори відносно їхньої співучасти в праці Громади.Ці переговори прибели до позитивних наслідків.Гетьманці вступили до Громади орґанізованою лавою.Дякуючи своїому числі,дисципліні та льояльному ставленню до інако-думаючих,рішаючий голос в справах Громади одержали Гетьманці.В згоді зі старими членами Громади вони перевибрали нову Управу на Загальних Зборах Громади,що відбулися 14.I.цр.

На зборах була велика сумятоха.Представник УНР Трепке робив спроби зірвати Збори,щоби не допустити до перевиборів.Та,дякуючи спокійній орґанізованості Гетьманців,всі ці анархістичні заходи лишилися безнаслідків.

На Голову Укр.Громади вибрано безпартійну й загально поважаючу серед укр. кольонії людину проф.Ю.др.Русова.Членами Управи вибрано двох Гетьманців - пп.Черницького й Яковенка й двох членів старої Управи - пп Антошка й Пилипенка.

Ці вибори в Укр.Громаді показали,що відносини сил в укр. кольонії за останні роки перемінилися.Тепер Гетьманці поставили на порядок дня питання про скликання загального зїзду укр. еміґрації в Румунії для перевиборів Допомогового Комітету,що після ліквідації Укр.Дипльоматичного Пред-тва перебрав на себе опіку над українцями в Румунії.

РІЗНІ ВІСТІ

УКРАЇНЦІ поза межами СРСР. Після заняття ЗУЗ большевиками, українців поза межами СРСР остало: В межах Нім. впливів приблизно 700 тисяч укр. населення і до 15 тисяч еміґрантів. В Румунії і Мадярщині до 1,700.000 укр. наслення, в Полуд. і Півн. Америці з Канадою до понад 1,300.000 укр. кольоністів, у невтральних державах Европи до 100.000, у Манджурії і Китаю приблизно 200.000, у Франції понад 80.000 і в усіх останніх країнах Европи до 10.000 укр. еміґрантів. Отже поза границями совєтів живе понад 4 мільйони українців. Таке поважне число українців поза границями СРСР. маючи вільний розвиток, може більше зробити для справи, як при сучасних обставинах на рідних Землях.

В САЛІ читальні Просвіти в Вінніпеґу закінчено 29.XII.39. знимання фільми "Українська Вифлеємська Зоря" з промовою мейора м. Вінніпеґу, Джона Квіна, як вступне слово до фільми. Після того знято "Вертеп" і хор, що співав колядки й інші пісні. Згадані фільми по трьох тижнях будуть висвітлювані.

РАДІЄВА боротьба між Москвою і Будапештом. Як подає "Наш Стяг" з 27.I.цр. з того часу, як Мадярщина діждалася спільного кордону з СРСР, іде між ними бій за Карпатську Україну. Совєти закликають карпато-українців прилучитися до братів по крові, а Мадярщина в відповідь на це - "кидає" "рутенцям" усі благодаті, щоби симпатії українців прихилити на свій бік. Але ні "кровні" заклики, ні обіцювані "благодаті" на наших братів-карпатців не роблять уже враження...

Італійське становище незахитане.- Півофіційний орґан фашистівської міліції, по повороті провідника фашист. міліції, ґен. Мельшіорі з Німеччини, пише, що цей факт, що Італія заняла невтральне становище в теперішній війні, не значить, що в разі потреби Італія не стане по стороні Німеччини. Дуже помиляється демократичний світ, пише згаданий орґан, коли думає, що вдасться йому втягнути Італію до війни проти Німеччини й тим виведе Італію на похилий шлях.

ГОЛЯНДІЯ проти війни.- "Наш Стяг" ч.4 подає: "На засіданні голяндського парляменту розглядали відозву анґлійського мін. Черчіля, в якій він закликає усі невтральні держави до спільної боротьби проти Німеччини. Одначе більшість послів голяндського парляменту висловилась проти анґл. замірів. А мін. заграничних справ Ван Клеффенс у своїй відозві взиває пошанувати невтральність і незалежність Голяндії.

ВЕЛИКЕ обурення проти Анґлії в Японії.- "Н.С." ч.4.- Японська влада мусіла вислати сильні поліційні відділи для охорони анґлійської амбасади перед японськими демонстрантами в Токіо. Це обурення викликав крок залоги анґл. воєнного корабля, що забрала з японського пасажирського корабля 21 нім. моряків, які їхали зі Сан Франціско. З цього приводу япон. уряд вислав протест до Анґлії, називаючи в ньому вчинок анґлійців "дуже ворожою акцією", з домаганням повороту нім. моряків. В цій справі скликано велике протибритійське віче, яким проводив сам адмірал Нобумаса Суетсуґу, бувший міністер внутрішніх справ.

НАПРУЖЕННЯ між Америкою і Анґлією.- "Н.С." ч.4. - Мін-ство заграничних справ Злучених Держав передало анґл. амбасадорові ноту з гострим протестом проти способу трактування Анґлією американських кораблів на Середземному морі й в Ґібральтарі. Анґлійці затримують кораблі інших держав чотири дні, а американські 12 днів. Уряд Злучених Держав зажадав зміни поступування і відповіді на свою ноту.

"Питання не в тім, як виготовити зброю, а в тім, як виховати той дух, який робить нарід здібним носити сю зброю."

ВИРІЗКИ З ПРЕСИ

ВІЙНА НЕПОПУЛЯРНА! - Під таким заголовком укр.гетьманський орґан вАмериці "Наш Стяг"з 30.XII.39. приніс статтю,в якій автор по спостереженні настроїв мас у захід.демократіях подає, що -

"Навагал теперішня війна носить на собі велике непопулярне тавро. Преса гуде ізза безділля про нечувані подвиги,про налет відозв,про стратеґічні вирівнювання фронту...Поруч цього шуму і фраз пресових баламут дається чути голоси проти війни.Більшість населення в Анґлії, що змушене носити при собі маски - викидає їх на вулицю...Мається враження,що коли б дати заговорити вулиці,то війна була б скінчена до 24-ох годин. - Війна непопулярна!"

Але демократичні політики,що накинули Німеччині війну -

"уміли її зачати,та здається,не знають як закінчити її без шванку для свого престіжу... Декому тяжко погодитись зі сконом Версаю,а ще тяжче з тим,що бетонова лінія Зіґфріда не лиш хоронить Німеччину, а відділює "хінським муром" полудневий Схід Ерропи від Анґлії і Франції,де децидуючий голос мають тоталітарні держави".

Автор,навязуючи українську справу до війни,подає в цій же статті знаменний голос українців поза межами Німеччини,де з одного боку "люди в масках" аґітують,а з другого - французькі власти змушують наших робітників вступати до поль.частин.

"Версайський трактат приготовив не самовизначення народів... Війна на не наша,чекаймо свойого часу."Провідники" К.України разом з незнаною мафією /з людьми в масках/ пішли в розтіч,як непотрібний крам без слави й в забуття.Це чути від кожного державно-думаючого українця."

Дальше з тієї ж статті видко,що змушування наших людей вступати до поль. частин і аґітування "людей в масках" вступати до фр.чужинецьких леґіонів, не дають бажаних успіхів.

..."Веруть наших людей у Франції силоміць до поль. частин без найменшої реакції наших верхів,а побрані робітники-еміґранти,як доходять до нас відомості,змушені самі обстоювати свої святі права й бунтуються серед польських частин.Не має дня,щоб не прийшла якась вістка,що бились українці з поляками,або знова співали проти ролі поль.старшин "Не пора,не пора"...

Загально з коротких відомостей про життя нашої еміґрації у Франції видко,що маси,які перейшли всі еміґрантські вогні,крутійство "людей в масках" - здані на власну долю і самі мусять шукати виходу з сучасного хаосу,бо "вожді" крутять політичною лінією,як швець шкірою."Вожді" опустили обдурені маси,зріклися "рреволюції" і стали палкими оборонцями демократично-жидівського табору,що ясно виходить з їхньої преси,пропаґованої в календарці "Пробоєм".

НОВА ПРОВОКАЦІЯ - ПРИБУДІВКА ОУН В АМЕРИЦІ СКИГЛИТЬ НАД ТРУПОМ ПОЛЬЩІ. /Цитати наводимо за орґаном "Наш Стяг"ч.4.27.I.40./.- "Свобода", яку редактор Мишуґа підпорядкував "проводові" ОУН,приносить статтю п.з."До американських поляків"- в характері відозви.Ця стаття дуже яскраво характеризує "провід" ОУН та виявляє "вождівську" перфідність в кожному напрямку.А ще цікавіше це,що ця стаття появилася в час приїзду до Америки ґен.Галєра з ціллю "візитації" поль.кольоній і ширення поголосок про"скору відбудову "польонії" од моржа до моржа"....На вступі згаданої статті "Свобода" дуже бідькається на ґен.Галєра за кривди,які він заподіяв на ЗУЗ 1919 р.й доводить "Свобода",що - "яка то була би"спільна дружба" між Польщею і Украї"ною,коли б не ці кривди"...О,яка то шкода,що Польща зовсім заслужено гниє,а її вислужники-"ожидовлені вожді"остали без хліба! /Ред. На Відсіч .

Своє скигління над гробом нечуваної в світі катівні - "шляхецької Польщі" - "Свобода" закінчує:

"Коли ж хочуть допомогти вийти Польщі з траґедії,хай виступлять у своїх офіційних заявах явно,відважно й характерно в обороні Польші й України,заявляючися за те,що польський і украї нський народи мають бути господарями на своїх землях.А це буде реальним початком до великого зєднання украї"нців і поляків".

Нарешті "вожді" своїм "реальним початком" до "спулжиця" з поляками - своїми довголітніми хлібодавцями - повторили перед українським громадянством "явно,відважно й характерно" слова поль. катів - "браця русіні еднайце сен"... в ім'я відбудови середньовічної катівні для поневолення і знущання над україньским народом.

Цю "братерську" статтю зі "Свободи" передрукували польські часописи - "Нови Сьвят" і "Двєннік Чікаґовскі"/23.I.40./ п.з. "Українці до полякуф американьскіх" і від себе додають:

"Уважаємо то за знаменний крок,який свідчить,що українці,в зрозумілім смутку,шукають контакту з Польонією і прагнуть вже сьогодні дискутувати про засади польсько-українського співжиття в будучій Польщі".

Панове з "Дз.Ч." дуже помиляються що до"зрозумілого смутку" зі сторони українців.Про це не редактора "Свободи",а своїх "стратеґів" повинні запитати...Бо в українців тільки зрозуміла радість є з остаточного скончання Польщі.Україньский державницький світ ніколи не шукав і не буде шукати звязків з "польонією",хіба "люди в масках",що до тепер своє зрадництво прикривали "революцією" коштом жертвенности нашої молоді. - Стаття "Дз.Ч." кінчиться "одвертими раменами" для угодовців в ОУН:

"Двері відчинені.Тепер треба з одної і з другої сторони взятись до праці й приготовити й приготовити ґрунт до поважних розмов на цю тему".

Справді,вже найвищий час для "вождів" скинути "революційну" маску й ввійти в одчинені двері "союзників" та почати боротьбу за "нашон і вашон ойчизнен"... Тільки - не в імені Української нації, а в імені "людей в масках"!

Інший "Двєннік Звйонзкови" /23.I.40./ аж захлистується з "протверезіння" "Свободи" й пише:

"В українців теж настало велике протверезіння,зміна понять і відносин до Польщі",

бо "Свобода",як подає згаданий часопис, іде ще дальше:

"Свобода" бачить можливість не тільки економічної,не тільки цлової, але навіть політичної унії між Польщею і Україною".

Як бачимо зі скигління "Свободи",то ОУН готова йти до "спулжиця" навіть з розложеним польським трупом і то ще з американської землі...Щойно тепер ясніше стане кожному,що "вожді" розвіванням наскрізь брехливих леґенд про"федерацію" гетьманців,маскують своє запроданство Польщі ще з того часу,як згинув зраджений сот.Ю.Головінський,а опісля Ковальківна за це тільки,що власне не поділяли "вождівського" здержання акції ОУН в краю проти Польщі.

Але хай "вожді"не надіються,що громадянство наше прийме їхню рецепту "спулжиця" із захопленням. Наша відповідь на нову провокацію "проводу" ОУН з його союзниками - коротка - мрії про повстання Польщі та й ще "од моржа до моржа",тобто на наших землях - ніколи не здійсняться. Україньску Державу збудуємо тільки власними українськими зусиллями - без помочі "братів"словян. Остерігаємо українське громадянство перед новим підступом зі сторони "гуляйпольців",що можуть спричинити нову траґедію.

А ви, націоналісти-рядовики,що йшли на смерть за вільну Україну, застановіться чи вам по дорозі з таким проводом!

Редакція "На Відсіч".

В І Д П О В І Д І

"Втікач"- Адреса нашого орґану правильна."На Відсіч" видають Гетьманці. Пишіть одверто.ЯВПГетьман Павло живе в Німеччині й дальше змагається за відбудову Укр.Держави.В таборі не скривайтесь,що ви Гетьманець!

С.К.- Нема двох форм - "галицького" чи "придніпрянського" - укр. національного привітання.Хто каже,що привітання "Слава Україні" є галицьким,цей або помиляється,або свідомо вносить розбрат між українців.В цілій Україні - на кожному клаптику нашої Землі,для кожного українця є тільки одна форма привітання - "Слава Україні - Гетьманові Слава"!

І.С.- Поодиноко не виступайте з орґанізації. Працюйте дальше й виказуйте хиби вашого "проводу" ічшим членам,щоби пристунити до нас орґанізовано.Літературу шлемо.Давайте її другим читати.

І.М.- Вже появився нім.-украґнський словар.Можете його замовити в Укр.Наук.Інституті.Коштує 6- РМ. Адреса така: Укр.Віссеншафтл. Інстітут,- Берлін - Ц 2, Врайте страссе 36./Адресу писати лат./.

М.Ц.- Не піддавайтеся застрашуванням гуляйпольців.Про кожний випадок змушування вступати до їх орґанізації,повідомляйте нас.А самі на місцях - давайте належну відсіч руїнницьким елєментам.До СГД може належати кожний украґнець.Надсилаємо вам 4-е число "На Відсіч",де говориться про це в статті "Дві дороги".

Н Е Н А Ч Е В С Н І...

/отаманчикам/

Неначе в сні, я бачу дні...
В них, двічі сонце засвітило.
Радів же я... Тепер в болі:
Чи бачать ці,що їх всліпила
отаманщини мара?!

Неначе в сні, дивлюсь на них.
То плакать хочу, то кричать...
- Дюбов моя летить й до тих,
Що в темноті пльондрують Матір -
Схаменіться діти злі!

К'мені прийдіть... З душі візьміть
Мою любов, до Волі в збруї!
К'собі прийміть... Як ні, вдусіть...
Вдусіть мене, духові шуї
На службі ката й чужинця!

Лиш знайте це, що керма жде
На тих,що горді вміють бути;
Що благодать на них зішле
За Хуст, Базар і Крути...
Гетьманський Край!!!

. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

Ябачу дні... О, ні! Не в сні
Майбутні бачу дні великі!
- Всміхнулись ви усі к'мені.
На знак один, прошили штики
гидку, катівську грудь!

Осанна ж їм! Що сонце й грім,
Злучили в знамені Тризуба!!!
Не буде зрад! - Юда й Пилат
Сконали вже в калюжі крови...
- Гетьманський Край вільний!!!

Д. Ш в а й к а.

"Ніхто нам не збудує держави,коли ми самі її собі не збудуємо й ніхто з нас не зробить нації,коли ми самі нацією не схочмо бути".

Вячеслав Липинський.

Я ПРИГЛЯДАВСЯ...

Спішив я на спільний обід з нагоди Різдва Христового, що улаштовувала Управа "Української Громади" в Німеччині. Тільки піднісся сходами на перший поверх, ще не встиг розглянутися за знайомими, аж уже здалека чую - "ви зголошені? Будь ласка, підійдіть до секретаря" - проспівав "вартовий", молоденький січовик з Карпатської України, як я опісля довідався.

Підходжу до "урядового" стола, при якому сиділо двоє чи троє людей. Знайомимось і довідуюся, що цей вусатий симпатяга, наслідувач предків своїх, є якраз секретарем.

Переглянув секретар список зголошених - "для порядку", - як зазначив він мені, й передав мене "Евгенові", що дуже скаржився на недисциплінованість гостей - "посадиш його тут, а він за хвилину вже сидить при другому столі, та й ще тобі карточку залишить на старому місці - "занято"... Господи Боже мій"!...

Займаю вказане мені "Евгеном" місце, й щоби не дратувати його, сиджу спокійно, приглядаючися новому окруженню.

Рух, гамір... Видко, що наш брат - чи старий еміґрант, чи недавній втікач з Карпатської України, або Галичини, спрагнений тої рідньої атмосфери - кинув "кавалєрку", ляґер і тисне туди, де зможуть всі разом по українському звичаї відсвяткувати Різдво. З долітаючих слів пізнаю придніпрянців, закарпатців, своїх "галилейців" і буковинців з їхньою кругленько мягкою вимовою...

Значить зібралася Соборна... тут далеко від рідньої землі, в берлінському ресторані. А ще не так давно мріялось-вірилось, що в 1940 році святкуватимемо Різдво вже на звільненій від ворога-окупанта, українській землі...

Думками лечу до свойого рідного Львова. Ще не так давно, як там разом з рідною засідав до вечері на Свят-Вечір, з товаришами на Рідну Школу колядувати ходив та й ще богато дорогих споминів... А тепер? А зараз лиш спогад - "було колись"... Але щось вперто підшіптує - "вернеться це, за що мільйони українців несуть тяжкий хрест"! Так, вернеться, бо жертви життя і крови ніколи марно не пропадають.

- Це Він! - Глянь, і Гетьманівни! - Хтось при сусідньому столі зашепотів до свойого сусіда.

- Гетьман! - Почулося голосніше.

Само слово "гетьман" електризувало...

Похапцем підношуся з крісла й з цікавістю приглядаюся Тому, що 22 роки назад заводив на розколиханій революційною бурею - Україні лад і порядок, що перший почав організувати збройну силу й бажав вирвати Українську націю з кігтів облуди чужинецької... Але стремління Його ще не були тоді зрозумілими українству. Чи колись за Мазепи... Чужинецько-ворожі кличі перемогли, "еліта" потягнулась в хвості ворожих обіцянок, а Україну тяжкий камінь руїни придусив...

На зустріч Гетьманові спішать старші й молодші. Радісно вітаються. Гетьман стискає кожному руку. В асисті кількох старших громадян прямує кроком юнака до призначеного стола. На кожне привітання відповідає милою усмішкою. Високий, здоровий, і хоч голова вкрита вже сивиною, то не можна сказати, що цій людині сімдесятка сягає. І справді - як казав мені один з гетьманців у Хусті - "Гетьман ще повний сил і енергії. Може не тільки перед своєрідними "отаманами", але й перед кожним чужинцем стукнути"...

З перешіптувань і долітаючих запитів запримічую, що між присутніми богато таких, як я, що ще не бачили Гетьмана Павла.

Хтось за мною аж скрикнув - "замов "паленки", - тай випиймо за ту хвилю щастя"...

А мій сусід, що незамітно присівся до мойого стола, майже з обуренням сиче, вхопивши за полу свойого приятеля: "не казав я тобі?... видиш?... - викіряти того міряльника з УНО, як ще раз приїде небелиці плести"...

Мою уважну цікавість перериває Голова Укр.Громади,що ядерними словами патріотизму вітає гостей і закликає всіх встати,по звичаю, до молитви...

З сусідньої салі доносився спів хору.Пралат др.Вергун відмовляв молитву й святив просфору.

Гості,цокаючи чарками,обмінювалися побажаннями,щоби дочекати скоро Нового Року - щасливішого для України...

Але й тут не обійшлося без дискусії.

- А де ж кутя? - Хтось кинув запит.

- О,в нас на Лівобережжі кутю дають на кінець вечері.

- Так,так - у нас на Полтавщині ніколи не ставлять перед вечерою куті - докинув другий.

- А я на Підкарпатті й не бачив ще куті.Нув тільки,що в Галичині їдять на Свят-Вечір тоту пшеницю з медом...

- А ме-е-е-ні,панове,однаково чи перед чи по вечері кинути ложку куті на стелю.Важно тільки,щоби мої бджілки ро-ї-ї-лися-я-я...Жартував симпатичний,поважного віку,громадянин.

Сміх і веселість перебив полтавець.

- Українці зі всіх закутків наших земель мусять наслідувати нас, полтавців. Ми...

Але не дав йому докінчити "галичмен".

- Галичина - Піємонт України! Ми приміром для...

От, і тут ще готові "посперечатись"...- промайнула в мене думка.Ворожі кордони,- життя під різними окупаціями не остали без наслідків. - Але,як би сам Господь з неба - зсилає "кругленького" буковинця,що з чаркою в руці підійшов погодити братів-українців...

- Панове,- почав він своїм барітоном - тепер уже нема,ні "лівобережців",ні "правобережців".Нема вже ні "придніпрянців",ні "галичан".І Піємонту вже нема! Доки Галичина мала звязь зі ЗУЗ - була Піємонтом.А за час довголітнього відрізання непроходимим муром від матірного пня, перестала ним бути.Доля не сприяла нам самим обєднатися."Обєднав нас"...

Не дали суперники докінчити буковинцеві його золотої думки.Полтавець і галичанин наввипередки стискають мирительську руку з окликами - "правда,правда,батьку,вже счезли штучно - виплекані кордони! Всі,як один - рамя в рамя прямуємо"...

На середині салі промовляє один втікач зі ЗУЗ.Свою коротку промову, повну віри в кращу майбутність Батьківщини,закінчує словами пророка великих Днів:

"Оживуть гетьмани в золотім жупані,
Прокинеться доля,козак заспіва:
"Ні жида, ні ляха!" А в степах України -
Дай то Боже милий - блисне булава".

Бурею оплесків нагороджують старенького промовця присутні.

При третьому від мене столі,покотились комусь сльози.Мій сусіц,нахиляючись до мене,розказує,що це б.Усусус.

Мої сусіди - молоді хлопці - споважніли - "от у Хусті нам треба було Гетьмана...Хоч який малий закуток,але ми сьогодні були би в одностроях"...

Підходжу до усусуса.Перепрошую за свою цікавість і розпитую що з ним сталось.

- Я, бачите був при СС.Брав,- так брав я участь в повстанні проти Гетьмана...З 1921 року на еміграції. Як нім. горожанин не сходжуся з українцями. Не сьогодні вперше,по довгих роках,між своїми.Чув я,що й Гетьман буде присутнім,тому прийшов...І так мимоволі думаю - яка сила пхнула нас до повстання.Нас СС-ів,карних вояків - проти своєї Гетьманської влади?...

Щоби не завдавати йому ще більшого болю, вриваю розмову й відходжу, перепрошуючи ще раз його.Присідаюся до свойого приятеля.Вдаряємо,як казав полтавець,склянками й ділюсь враженнями з перших днів мойого побуту в Берліні.

- "Слава Україні"! - поздоровкався молодий парняга.

- "Гетьманові Слава"! - Грімко відповів один з привітаних.

- "Слава Україні"! - Завторував другий.

– Що,у вас приняли форму привітання з часів існування Гетьманської Держави? Питаю здивовано.

– А вже ж! Гетьманський актив у наступі... Бачиш націоналіст привітався "Слава Україні" й другий відповів йому так само.А чув, як гетьманець?...Але почекай. Слухай,яка між ними розмова завелася.Може треба буде комусь на поміч,мені"неорганізованому", поспішити.

– Що – вам дивно,що ми організовані націоналісти прийшли спільно святкувати Різдво з вами – гетьманцями?

– Хоч як мені приємно,що бодай в такі моменти можемо разом посидіти, але ... але мені дивно... Я знаю,що провід ОУН забороняє своїм членам зустрічатись з гетьманцями...

– Може й так... у тих старих еміґрантів. Але не забувайте,що я недавно з краю... Для мене, як і для кожного націоналіста з краю,чужі всякі еміґрантські інтриги. Чесний українець з іншими поглядами,нам "крайовикам" ближчий,як фальшивий співвизнавець...

– Дивно – перебиває гетьманець. Ви говорите зовсім іншою мовою,як ваші берлінські провідники.Але продовжайте.

– Чого ж ми,націоналісти, мали би інакше ставитися до Гетьманського Руху? Ви – гетьманці мали щастя вступити на шлях нашої героїчної Традиції.Ми ж знова – з богатьох причин – зійшли на дорогу зразків інших народів.Ми "змодернізувалися".Ви маєте щастя виконувати накази безпосередньо Вождя України – самого Гетьмана. А ми покищо підлягали провідникові тільки одної орґанізації... І ми не забуваємо,що Гетьманський Рух – є всенаціональним рухом, під прапором якого підуть усі українці в слушний момент до боротьби. Ми також не забуваємо, що ОУН – це орґанізація підпольна й є тільки одною часово-складовою частинкою всецілого фронту українців у боротьбі.

– Друже,я бачу,що ви ційсний націоналіст-державник,як кожний гетьманець. Тільки, як ви слушно завначили – вам націоналістам – чужі шати накинули... Але признаюся вам, що я заскочений вашим поглядом у цьому питанні. Тут зовсім інакше ставить цю справу ваш провід. І їхня поведінка веде лише до ворожнечі – коли прийдете до УНО , так вас виженуть,якщо ви не націоналіст. "Зарізати кожного,хто не націоналіст" – це знаний клич націоналістичної "еліти" на еміґрації". Ми й не думаємо,щоби 45 мільйонів українців усі стали визнавцями Гетьманської Ідеї.Це річ немислима. Такого приміру нема на світі. Але ми хочемо,щоби всі українці були обєднані бодай навколо одної цілі... Наша Громада – це фактично Гетьманська орґанізація. Але гляньте – я знаю усіх присутніх – люди різних політичних переконань, – цей у "вишиванці" – республиканцем себе зве, той чорнявий – фронтовик, а там гурток хлопців з УНО – і ми нікого не збираємося "різати". Цілою душею прагнемо зрозуміння в українців теперішнього моменту,що навіть при цій плутанині світових подій вирішить долю нашої Батьківщини.

– Дуже радію з поступування гетьманців. Заколядуймо Гетьманові – всі разом...

Націоналіст з гетьманцем взяли я за руки й попрямували до стола Гетьмана, затягаючи "Добрий вечір тобі"...

Долучуюся і я. Колядуємо... всі разом...

– Ще одну – "командує" націоналіст.

Всі підхопили – "Бог Предвічний"...

Проходимось. Гетьманець знайомить нас з обличчями.

– Пралата нашого й Голову Громади вже знаєте. А той третій,що сидить при столі ЯВІГетьмана – це Начальник Орґанізаційного Відділу при Гетьманській Управі. Густив він машину в рух і з вдоволенням тільки приглядається.А он-там з нашим любителем бджіл – сидить Начальник Пресового Відділу й моцно дискутує з гуртком людей – напевно про розвязку церковного питання на Україні.А там на ліво,що сидить з мистцем Берестейського договору й блукає замріяними очима – це поет, мабуть "комбінує"...

А ці два – "нерозлучні", це наші артисти – співаки, Андрій і Семен,що сидять зі своїми товаришами "по фаху" – тенором Павлом і басом-громилом,що недавно зі столиці погибшого "моцарства" приїхав.

- Дорогі гості,а тепер я вас прошу перейти в другу салю. - Ніжно заповів господар ресторану,полк. Української Армії.

Не покидаюся нових приятелів і в другій вже салі займаємо стіл в трійку.

Народ веселиться. Хтось затягнув "Гей не дивуйтесь"... А там - гуртом обох полів пробував"аркана" піти,але ізза браку місця залишив зі сумом... Тільки Андрій,згадав мабуть молодість - "вдарив закаблуками", як сказав Шевченко, й справді малощо "курява не пішла"....

- Гляньте,- на цю струнку чорнявку! - Аж скрикнув націоналіст. Полтавка!...Аж бє з неї стихія краси нашої природи.

- Хиба ви не знаєте? - Ах,вибачте,я"забувся", виправдувався геть-манець.

- Це ж наша молодша Гетьманівна Оленка. А це старша Гетьманівна Єлисавета - опікунка збігців...- Майже чванився нещавній втікач зі Соловок.

- Шановні гості, піднесім тост за здоровля ЧВПГетьмана!

- Слава! Слава! Сла-ва-а-а! Хай живе!... Грімко рознеслось по салі. "Многая літа"... Затягнув здоровезний бас.

- Цей мент нагадує київських бурсаків,що вітали Гетьмана Богдана в брамах столиці України... І кажете, що тут богато не гетьманців? Значить - Гетьман тішиться загальною пошаною серед усіх українців.

- А вже ж, що так. Хто мав нагоду переконатися в палкій любові Гетьмана до України - цей ніколи не відвернеться від Нього.Бачите - один,два, три... орґанізованих гетьманців третина й приблизно стільки симпатиків Гетьманського Руху, а решта...

Сла-ва-а-а!

..."Я щасливий дуже і вдячний вам, мої Друзі, що ви знаходите зрозуміння єдности. Переживаємо тяжкий момент... Але вірте мені,що ми переможемо. Я вірю в нашу скору вже й неминучу побіду. Я ніколи не зійду зі шляху боротьби за нашу..."

Сла-ва-а-а! Хай живе Гетьман України!

- Так Гетьман говорить по українськи? Боже! Кому ж це залежить на твореннi леґенди брехні й провокацій,- мовляв - "по московськи говорить"- горячився націоналіст.

- О,коли б усі українці прислухувалися до мови Гетьмана...Ми сьогодні не на чужій землі святкували б,а там - на наших рідних степах - з болем виговорював Соловчанин. - Гірка доля бє нас на кожному кроці,а ми шукаємо спасіння в плазунстві перед ворогом, чужинцями, тільки ніяк не вчимося розуміти мови Гетьмана...

Моїх батьків розстріляли. Дитиною попав у неукраїнські руки.Потім у комсомол...Але в 16-ому році життя відізвалася прадідівська кров у мені Ми - українські комсомольці - шукали нашої правди. Ми знайшли її в рідній Традиції... Дід мойого розстріляного приятеля сказав нам: "на чужині живе ще наш Гетьман"...

Від тоді кожна думка й чин наш... Ми не втерпіли. Летючки раз - другий - третій... Район О-йки загомонів...

"Гетьмана! Гетьмана! - Геть з ворогом"!

Арешти, допити... розстріл восьми товаришів,а нас по півторарічних тортурах, на північ пігнали.Ніхто не нарікав. На душі лекше стало,бо терпіли за своє. Не знав я чи живим остану. Не жалів нічого, лиш в серці пекло - "ни побачу Гетьмана - Вільну Україну"...

- А ви? А ви, як батьки наші - кланяєтесь дальше чужим божкам.Клянете разом з ворогами святість України, гордощі кожного українського державника, як "ізмєнніка" Мазепу....

- Не хвилюйтесь,друже. Нрийде момент і всі склонять голови перед Ним - одиноким, заспокоював схвильованого Соловчанина націоналіст.

- Тільки, щоб не запізно...

- За здоровля Вельможних Гетьманівних - піднесім тост! Дякуємо Гетьманівній Єлисаветі за Її материнську опіку над збігцями зза Карпат.

Слава! Слава! Слава! - "Многая літа"...

"Многая літа" Гетьманівній Оленці - затягнув хор.

- Ви не дивуйтесь,друже, що на ЗУЗ Гетьманська Ідея не охопила мас, а головно молоді. Віковічна неволя... А останніх двадцять років цілою

парою працювали проти Гетьманства вороги й "наочні свідки"- Доленґи,Ростовці й Мицюки за гроші наших "приятелів"....А рівночасно народ терпів.. Куди мала йти молодь, щоб відплатити ворогові? Силою обставин ми йшли в в підпілля. А підпілля легко було використати й спрямувати на бажаний шлях... Ми йшли в підпілля, як вояки, не з намірами заграничних спекулянтів, а сповнити обовязок супроти Батьківщини. Це, що називалося "політикою", нас не цікавило, Ми хотіли вмирати.

На сходини"трійки",що відбувалися в Акад.Домі, в кімнатці званій "Камчаткою",приніс мій приятель "Листи до Братів-Хліборобів"- говорив про Гетьмана.Але ми всю свою любов до Батьківщини "залізом" задовольняли. Це було все...Ваше ощаджування творчих сил для відповідного часу,використовувалося проти Гетьмана,як "аргумент опортунізму"... Творіть підпілля, не жалійте жертв.

- Так, я вас розумію. Ми з найбільшою пошаною клонимось перед Данилишинами, Біласами. Це герої! - Але ми тут наглядно бачимо, що ваша "заграниця" веде в пропасть Українську націю, винищуючи масово молодий актив Звязками з ворожими аґентурами ця сама "заграниця" компромітує нашу визвольну боротьбу.Тому ми обережніше підходимо до цього питання, щоб не стати знарядом чужих сил, щоб не заплямити Гетьмана й Гетьманської Ідеї брудами підпілля. Хай визнавців Гетьманської Ідеї буде мало, але хай Ідея наша з Її Носієм остане хрусталом аж до моменту...

- За Її Світлість ЯВПГетьманову підношу тост.

Сла-ва-аа! Хай живе Її Світлість!... "Многая літа"...

- Так,- ваша правда. Підпілля - це щось найгарнішого й заразом найгіршого. - Барановський- провокатор, вбивство Ковалюківної,Копача й Мельника з наказу проводу ОУН. Неустаючі всипи...Говорив прибитий націоналіст -

- Згадаймо Вельможного Пана Гетьманича Данила, що далеко від нас - слідами Батька свойого змагається за кращу долю України!

Слава! Слава! Сла-ва-а-а! Хай живе майбутній Гетьман України!

- Я ще повертаю до справи підпілля.Останніми роками Гетьманська Ідея знайшла широкий відгомін серед селянства й студ. молоді в Галичині й на Волині. Згаданий мій приятель з ОУН не хотів виходити з краю,бо як казав він - "прийшов час закріплювання Гетьманського Руху на рідній землі". Відомо мені,що в цій самій цілі остала ґрупа б. старшин-гетьманців.Значить - ви станете перед доконаним фактом... Як би не дивитись на підпілля але саме тепер - думаю - підпольна акція поширіться під натиском обставин Чи вона піде по бажаному шляху, буде залежати - хто кермуватиме підпіллям Не візьмете ви - гетьманці, цеї справи в свої руки, використають це інші чинники.., Не кинете ви кілька десятків одиниць на смерть для ч е с н о ї праці, - інші кинуть с о т н і й т и с я ч і молодняку на погній за ч у ж і і н т е р е с и.

- Так, ви маєте рацію. В цьому напрямку ми вже працюємо всіми силами, щоб тільки запобігчи цьому нещастю. Зробимо так, як Гетьман прикаже. Ми готові на все.

Слава! Слава! Слава!

"Не пора, не пора"...

Понеслося з грудей присутніх. - Це відходив Гетьман.

- Просити, просити, щоб залишились Гетьманівни ще в нами! - Розпучливо голосив "тенор" зі Штеґліцу.

- Просимо, просимо - хором загули всі.

Не помогли просьби Гетьманівних. При виході стала барикада.Залишилися... На салі велика радість.

- Я захоплений! Це вперше щось подібного бачу. І в краю були люблені одиниці. Але такого захоплення, як тут бачу до Гетьмана й Гетьманської Родини, я не зустрічав.

- Скажіть - чи ви орґанізований націоналіст, чи тільки за такого прикидаєтеся?

- Так - я націоналіст - орґанізований. Я бачу не один блуд і навіть злочини зі сторони свойого проводу, але остану в ціли направи й очищення нашої орґанізації, щоб у найближчому часі ми разом могли всі одверто вітати Гетьмана ще достойніше, як сьогодні. Я вірю в направу - в нас зїзд...

– Щасти вам, Боже! Якщо новоприбуваючий націоналістичний загал так думає, як ви, то ми спокійні можемо бути, бо не потечуть ріки братньої крови, як в 1917-18 рр. і не піде брат на брата...

Слава! Слава! Слава!

Гетьманівни відійшли.

Година восьма вечора.

– Я вже збираюсь домів, заговорив, зітхаючи наш Соловчанин. З приємністю прислухувався я цій розмові. На душі повеселішало, коли бачу, що гетьманець і націоналіст розуміють себе.

– Недалекий зов Гетьмана до боротьби – ще більше нас зєднає.

– Так, я вірю в це. В окопах проти одного ворога Вільної України – під прапором Традиціоналізму – ми нерозривно обнімемось...

Слава Україні – Гетьманові Слава!

Закінчив націоналіст.

Берлін, 15.I.– 1940.

Роман Тривар.

НЕ ВІДШТОВХУЙМО, А ПРИТЯГАЙМО! – /Допис із Ґен. Ґебернаторства/

Справа, яку порушую, вже так оклепана й повинна кожному свідомому українцеві бути так ясною, що зайво над нею довше зупинятися. Але приглядаючися на місці поведінці деяких наших землячків з певного гурту "теж патріотів", хочу коротко над нею зупинитися.

Щораз то нові удари в бік нашої справи й кожна зміна обставин – чи на гірше чи на краще для нас – змушують богатьох українців/, які до тепер не були в рядах боротьби за Українську Державу, перевірити свої дотеперішні позиції і погляди – та ввійти в своє національне русло.

Що їх треба прийняти до української родини й втягнути до праці для загального добра, то в цьому не сміє бути найменшого питання. Але дуже прикро чути, коли якраз оті всі, що з шумом говорять про свій патент на українство, своєю глупою зарозумілістю, своїм "фанатизмом" і поведінкою відганяють цих людей від українства, кидаючи їх в обійми ворогів України. Бо це, мовляв, – "малороси", "денікінці", "польонофіли" і т.п.

Панове, таким ставленням справи далеко не зайдемо, а Української держави також не збудуємо!

Наперед перегляньтеся самі між собою – хто ви – ким були тому 20 років, 10 років і ще перед кількома місяцями. Більшим злочином є, коли людина називає себе українцем, а ради куска "гнилої ковбаси" на протязі кількох років міняє свої переконання, ніж це, що людина від дитинства вихована в ворожому українству дусі,– з часом повертає до своїх. З такого явища можемо тільки радіти, бо оті "малороси", "денікінці" чи інші, це переважно люди з таким чи іншим знанням і їхня присутність в наших лавах тільки облегчить боротьбу в майбутньому. Візьмім під увагу, що ці "малороси" чи "денікінці" – це з крови й кости українці з військовим стажем, а не "діти революції".

Коли б до Карпатських Січей приймали були всіх українців, що бажали боронити Карпатську Україну перед ворогом, то не гинули б були діти, залишені на поїл бою своїми "командантами". Це мусимо запамятати раз на завжди.

Бо коли поступати за рецептою 105 процентових, то зі СУЗ треба буде половину українців вигнати, чи як вони кажуть – "вирізати" за те тільки, що вони далися втягнути колись до боротьби проти України.

Не забуваймо, що й Хмельницький і Мазепа набралися військового знання в чужинців і це дало їм можливість двигнути Україну до великих чинів.

То ж не женім від себе наших людей, а притягаймо їх до себе, до праці для України.

Коли б у I9I7-I8 рр. ті всі "малороси" були з нами, то напевчо зовсім інакше випала б була доля Україні. Але тодішні наші гурра-патріоти, на подобу теперішнім "вождям" воліли робити міністрами неуків лише ізза їхнього знання рідньої мови, ніж людей - українців,- що хотіли боротися за свою державу, але не знали своєї мови. І замісць мати кадрових старшин у своїй армії, то "партійні"штабовці" звичайних сільських учителів поробили "ґенералами"...

Отже не відганяймо їх, бо в противному разі - зміцнимо тільки ворожі ряди - нашими таки людьми, яких московська верхівка приймає і бореться всіми силами за тих "малоросів", щоби вдержати їх при собі та зручно їх використати на політичній арені.

І.М.

Читайте,

поширюйте,

передплачуйте

"На Відсіч"!

Гроші проситься слати долученими поштовими чеками.

Замовляйте

Орґан політичний, господарський і громадсько-культурний

"Українська Дійсність"!

Виходить в Празі

Поширюйте видану книжкузаходом"Української Акції"

ІН ПОЛЄН НІХТС НОЄС!

Адреса Редакції:

"NA WIDSITSCH" - Berlin W 30, Nollendorfplatz 6-II.